

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

DĖL RINKIMŲ KODEKSO PATVIRTINIMO, ĮSIGALIOJIMO IR ĮGYVENDINIMO KONSTITUCINIO ĮSTATYMO NR. XIV-1381 17 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos rinkimų kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo konstitucinio įstatymo nr. XIV-1381 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas) parengtas siekiant suvienodinti sąlygas sudarant Seimo rinkimams apygardas Lietuvoje ir užsienyje.

Šiuo metu Rinkimų kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo konstituciniame įstatyme numatyta galimybė kurti apygardas užsienyje Seimo rinkimams, tačiau tvarka nėra suvienodinta – Įstatymo projektu siekiama pakeisti, jog apygardų dydis ir sudarymo būdas būtų suvienodintas nustatant tą patį žemiausią 0,9 vidutinių rinkėjų visose vienmandatėse rinkimų apygardose skaičių.

Įvertinus paskutinių vykusių Seimo rinkimų balsavimo užsienyje statistiką, akivaizdu, kad Pasaulio lietuvių apygarda yra gausiausia pagal balsavusiųjų, ne registruotų rinkėjų skaičių. Tačiau jos likimui per kiekvienių rinkimus kyla reali grėsmė būti panaikintai, nes nustatyta kitose apygardose esanti aukščiausia 1,1 vidurinių rinkėjų skaičiaus kartelė. Tai gali būti traktuojama nepozityvi diskriminacija, apsunkinanti Lietuvos Respublikos piliečių galimybę išpildyti konstitucinę teisę ir prievolę balsuoti demokratiniuose rinkimuose.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytas aplinkybes, šio Projekto tikslas yra ištaisyti šiuo metu galiojančio Rinkimų kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo konstitucinio įstatymo trūkumus.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Seimo narė Dalia Asanavičiūtė.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Pagal Įstatymo 17 straipsnį yra numatyta, jog sudarant Pasaulio lietuvių vienmandatę rinkimų apygardą Seimo rinkimams rinkėjų skaičius yra nustatomas įskaičiuojant paskutiniuose Seimo rinkimuose dalyvavusių rinkėjų skaičių (taip pat Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse ir konsulinėse įstaigose, taip pat papildomose balsavimo vietose užsienyje prie Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės ar konsulinės įstaigos balsavusių rinkėjų skaičių). Reikalavimas Pasaulio lietuvių vienmandatės sudarymui yra virš 1,1 vidutinių rinkėjų visuose vienmandatėse rinkimų apygardose skaičius, aukštesnis nei Lietuvoje nustatytiems vienmandatėms apygardoms.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Projekte siūloma keisti normą dėl nustatomo vidutinio apygardoje registruojamų rinkėjų skaičiaus nustatant ne vidutinio rinkėjų skaičiaus „lubas“, tačiau „grindis“ bei nepaliekant vietos interpretacijoms dėl galimo užsienyje sudaromų apygardų dydžio. Būtų numatyta, kad Pasaulio lietuvių vienmandatė apygarda būtų sudaroma kai balsavusių rinkėjų skaičius užsienyje yra didesnis kaip 0,9 vidutinio rinkėjų visose vienmandatėse rinkimų apygardose skaičiaus.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Neigiamos priimto įstatymo pasekmės nenumatomos.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Įstatymo priėmimas kriminogeninei situacijai ir korupcijai įtakos neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Projekto įgyvendinimas neturės neigiamos įtakos verslui ir jo plėtrai.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymo strateginio lygmens planavimo dokumentams neprieštarauja.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus įstatymą, nereikės koreguoti jokių kitų teisės aktų.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų.

11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projektas neprieštarauja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatoms ir Europos Sąjungos dokumentams.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Įstatymui įgyvendinti nereikia priimti papildomų įgyvendinamųjų teisės aktų.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymui įgyvendinti papildomų biudžeto lėšų nereikės.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Vertinimų ir išvadų negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Nėra.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.